

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 24 d'abril de 2008

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La Sra. S.C.G. va presentar davant de l'Hble. Batllia demanda a tramitar pel procediment ordinari contra la societat C.A. SA en reclamació de la quantitat de 33.011,41 €, més els interessos legals a comptar del dia 7 de març del 2005 o subsidiàriament de la data de contestació a la demanda, en concepte de despeses mèdiques (7.011,41 €), d'indemnització preufetera (1.000€) i de pretium doloris (25.000 €).

II.- La societat C.A. SA es va oposar a les pretensions de la part agent contestant que: la malaltia que afectava la Sra. S.C.G. era preexistent a la data d'entrada en vigor de l'assegurança, i per tant, les prestacions derivades d'aquesta malaltia queden excloses de la cobertura de la pòlissa; que a més del contingut en la pòlissa, la Sra. S.C.G. va reconèixer expressament que la malaltia que patia era preexistent i per tant que quedava fora de cobertura en un document de data 18 d'agost del 2004; que la signatura de l'esmentat document constitueix la renúncia expressa de la Sra. S.C.G. a res reclamar ni exigir a la companyia d'assegurances; que la Sra. S.C.G. va donar-se de baixa de l'assegurança contractada el dia 19 d'agost del 2004; que la demandant va sol·licitar a la CASS el reembossament del 100% de les despeses mèdiques de la seva malaltia, que li fou acordat

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

i satisfet, quan ja havia percebut de la seva assegurança el reembossament de 4 factures; que les indemnitzacions en concepte de pretium doloris estan emmarcades dins l'àmbit de la responsabilitat extracontractual, quedant totalment fora de l'àmbit de la responsabilitat contractual exigida a C.A. SA.

III.- Per sentència de data 5 d'octubre del 2007, l'Hble. Tribunal de Batlles, secció civil, va desestimar la demanda de la Sra. S.C.G., sense imposició de costes processals.

IV.- Contra aquesta resolució la Sra. S.C.G. ha interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part que recorre basa la seva apel·lació en dos motius que són els següents. En primer, manifesta que el Tribunal a quo desestima la demanda perquè el càncer que patia l'actora va ésser diagnosticat dins el període de carència previst en la pòlissa, però el Tribunal no podia pronunciar-se sobre aquest extrem, atès que aquesta qüestió no ha estat al·legada en autes per cap de les parts litigants; en segon, perquè el Tribunal a quo va considerar que el document firmat el dia 18 d'agost del 2004 tenia plena eficàcia, aleshores que la Sra. S.C.G. el va signar en contra de la seva voluntat, forçada per les circumstàncies i perquè era allò o res, i que aquest document constitueix un contracte lleoní pel qual l'asseguradora va adjudicar-se un avantatge exorbitant en detriment de l'assegurat.

II.- El dia 15 de desembre del 2003, la Sra. S.C.G. va firmar amb la societat C.A. SA, una pòlissa d'assegurança col·lectiva cobrint els riscos de malaltia. El dia 2 de febrer del 2004 en el curs d'una consulta mèdica es va notar una tumoració a la mama esquerra de la Sra. S.C.G.. Una mamografia realitzada dos dies després va evidenciar un nòdul de 3,5 cm en el quadrant superior extern de la mama esquerra, i una biòpsia efectuada el dia 6 de febrer va demostrar l'existència d'un carcinoma mamari ductal infiltrant que fou tractat el dia 16 de

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

febrer per una mastectomia radical esquerra. La companyia C.A. SA va negar la seva cobertura al motiu que la malaltia que patia la Sra. S.C.G. era preexistent a la subscripció de la pòlissa i per tant exclosa de la mateixa.

III.- Respecte al primer motiu d'apel·lació, és cert que està estipulat en el article XI C de les condicions generals de la pòlissa, que : "els assegurats no podran invocar la cobertura de l'assegurança fins transcorreguts els terminis que s'assenyalen a continuació...quant a la cobertura per malalties greus, caldrà que hagin transcorregut de la seva primera constatació mèdica, 3 mesos a comptar del dia següent del de l'efectivitat de l'adhesió...". Nogensmenys, tractant-se d'una clàusula a favor de l'entitat asseguradora, la mateixa sempre pot renunciar al seu benefici. En cas d'autes, força és de constatar que per negar la seva cobertura a la Sra. S.C.G., en cap moment la societat C.A. SA va al·legar l'aplicació de la clàusula esmentada, invocant únicament les disposicions de l'article VIII de les mateixes condicions generals, relatives a la preexistència de la malaltia de la Sra. S.C.G.. S'ha doncs de considerar que la societat C.A. SA ha renunciat a l'aplicació de l'article XI C de les condicions generals i per tant, l'Hble. Tribunal de primera instància no podia basar-se la seva decisió sobre una clàusula contractual no al·legada en el litigi i en conseqüència suposada abandonada per la part que podia se'n prevaldre.

IV.- L'article VIII de les condicions generals de la pòlissa estipula que : "queden també expressament excloses de l'assegurança ...tota classe de malaltia, lesions, defectes, o deformacions congènits o preexistents a la data d'efecte de l'alta de cada assegurat en la pòlissa, excepte que les dites malalties, defectes o deformacions hagin estat declarats per l'assegurat en el qüestionari de salut i expressament acceptada la seva cobertura per l'assegurador en condicions particulars...". Aquesta disposició és l'única clàusula pactada que la societat C.A. SA va oposar a la Sra. S.C.G. per negar la seva cobertura i doncs s'ha de determinar si és d'aplicació en el cas d'autes. La Sra. S.C.G. va contractar amb la companyia asseguradora el dia 15 de desembre del 2003, i va ésser assabentada d'una tumoració a la mama esquerra, i doncs d'un risc de càncer, el dia 2 de febrer del 2004. Resulta de l'informe realitzat pel perit Sr. S.A.R., que: "el càncer de mama,

igual que els càncers d'altres localitzacions, és un grup de malaltia amb complexes alteracions genètiques que impliquen un comportament biològic heterogeni, essent impossible en el moment actual datar l'inici del procés carcinogenic d'un càncer de mama o de qualsevol altre localització; l'origen del càncer de mama és una cadena de successos anormals que en alguns casos comença varis anys abans de que la malaltia sigui evident; no obstant, aquest temps és molt variable, així com les manifestacions clíniques, radiològiques o histològiques, que no són prou específiques per poder datar l'origen d'un càncer de mama diagnosticat al febrer 2004 o assegurar que un càncer de mama diagnosticat el febrer del 2004 ja hi fos el desembre del 2003; el diagnòstic del càncer de mama és histològic, considerant-se, a efectes mèdics, la data del diagnòstic com la data inicial del procés". D'aquest peritatge, se'n desprèn de manera clara que no es pot establir la preexistència del càncer de mama de la Sra. S.C.G. al moment de la contractació de la pòlissa d'assegurança, ço que determina l'inaplicació de l'exclusió de la coberta contemplada en les disposicions de l'article VIII de les condicions generals de la pòlissa.

V.- Pel que fa al segon motiu d'apel·lació, és cert que la Sra. S.C.G. va firmar el dia 18 d'agost del 2004 un document en el qual manifestava: 1) que amb efectes des del dia 1 de gener de 2004, tinc contractada la pòlissa d'assegurança col·lectiva del Pla integral d'Assistència Mèdica...; 2) que l'esmentada pòlissa en el seu apartat VIII paràgraf a, preveu que resten exclosos de cobertura de l'assegurança tots els riscos derivats de malalties preexistents a la data de la pòlissa; 3) que pateixo un carcinoma ductal infiltrant, malaltia originada amb anterioritat a la data d'alta de la pòlissa, essent per tant preexistent i exclosa de cobertura; 4) que confesso haver rebut de C.A. SA la quantitat de 9.018,10 €, mitjançant ingrés en el meu compte corrent...5) que declaro conèixer que aquesta suma m'ha estat entregada "ex gratia", atenent bàsicament la meva pertinença al col·lectiu professional subscriptor de la pòlissa col·lectiva que va permetre la meva adhesió a aquesta assegurança; 6) que en allò que sigui necessari declaro que la suma la rebo a la meva completa satisfacció, que prometo res més reclamar ni exigir sota cap concepte, que a efecte purament operatiu, em comprometo a signar el full d'exclusió adjunt". S'ha de precisar que el full adjunt exclou a l'assegurat de la

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

cobertura de despeses mèdiques, assegurança de malaltia greu i assegurança de vida, que derivin, directament o indirectament de carcinoma ductal infiltrant. La problemàtica que s'ha de resoldre és la de l'eficàcia del document esmentat.

VI.- No es pot valorar el document firmat el dia 18 d'agost del 2004 per la Sra. S.C.G. perquè el mateix pateix d'un error substancial, vici del consentiment. En efecte, en afirmar que la seva malaltia era preexistent a la data d'alta de la pòlissa, la Sra. S.C.G. ha comès un error de fet atès que no tant sol la mateixa no és cap professional de la ciència mèdica per poder saber que el carcinoma ductal infiltrant que patia era o no era originat amb anterioritat a la data d'alta de la pòlissa, sinó que resulta de l'informe del Dr. S.A.R. que àdhuc per un especialista no és possible determinar mèdicament la data en que neix un carcinoma de mama, ja que la medicina actual no està en disposició de fixar el moment a partir del qual una persona comença a gestar un càncer, i que per tant, la ciència actual no permet afirmar que un carcinoma de mama que és diagnosticat al mes de febrer del 2004 ja existia el mes de desembre del 2003. Aquest error afecta directament la formació de la voluntat de manera que la decisió de la Sra. S.C.G. va ésser influïda per ell, i dona lloc que la voluntat que es declara aparegui com a volguda però no és la real o vertadera. Per tant, l'error de fet comès per la Sra. S.C.G. havent afectat la seva voluntat, s'ha de declarar el conveni del 18 d'agost del 2004, nul i sense efecte per vici del consentiment.

VII.- L'article VII de les condicions generals de la pòlissa preveu en cas de malaltia, la cobertura complementària de totes aquelles despeses d'assistència sanitària que no hagin estat cobertes per la CASS, i a més, en supòsit de malaltia greu, el pagament d'una indemnització preufetera de 10.000 €. És després de les proves que consten en autes, que la Sra. S.C.G. va pagar en relació amb la seva malaltia, la quantitat de 48.118,81 €, i que la CASS va reemborsar-li l'import de 41.107,40 €; s'ha doncs de condemnar a la societat C.A. SA a abonar a la Sra. S.C.G., la diferència entre ambdues sumes, és a dir l'import de 7.011,41 €. És incontrovertible que el càncer correspon a una malaltia greu, per tant la companyia d'assegurances ha de satisfer a l'assegurada l'indemnització preufetera convinguda. Ara bé, compte tingut que en el marc del conveni del 18

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

d'agost del 2004, la societat C.A. SA, ja ha abonat a la Sra. S.C.G., la quantitat de 9.018,10 €, aquesta darrera només pot avui reclamar pel concepte d'indemnització preufetera, la quantitat de complement, sia 981,90 €.

VIII.- Respecte a la reclamació de la Sra. S.C.G. en concepte de pretium doloris, s'ha de desestimar la demanda, atès que es tracta d'un perjudici derivat en essència de la responsabilitat extracontractual i que no està previst en cap moment en el contracte d'assegurança lligant les parts.

IX.- L'estimació del recurs i de la major part de la demanda de l'actora imposa posar les costes processals a càrrec de la societat C.A. SA.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar el recurs de la Sra. S.C.G.;

Revocar la sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 5 d'octubre del 2007, en el sentit de condemnar a la societat C.A. SA a satisfer a la Sra. S.C.G. la quantitat de 7.993,30 €, amb els interessos legals a comptar de la contesta a la demanda;

Imposar les costes processals d'ambdues instàncies a la societat C.A. SA.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-